

Onderwerp

Informatie betreffende aanvraag Kunstmuseum Flevoland voor de culturele basisinfrastructuur (BIS), 2021-2024.

Kern mededeling:

Tijdens de afgelopen statencommissies (RND en EMS) van 10 juni j.l. werden door statenleden vragen gesteld over het advies van de Raad voor Cultuur om het Kunstmuseum Flevoland op te nemen in de Culturele Basisinfrastructuur 2021-2024.

Met deze mededeling:

- geven wij meer informatie over de aanvraag, de voordracht van Kunstmuseum Flevoland door Gedeputeerde Staten en de status van het advies;
- wijzen wij u op de mogelijkheid bij de griffie inzage te krijgen in een aantal niet-openbare stukken waarop Gedeputeerde Staten geheimhouding hebben gelegd en waarbij zij hebben aangegeven dat de geheimhouding duurt totdat het subsidiebesluit van de minister van OCW in werking is getreden.

Mededeling:

Basisinfrastructuur 2021-2024 (BIS)

Eens in de vier jaar adviseert de Raad voor Cultuur over de toekenning van rijks-subsidies aan culturele instellingen onder de noemer Basisinfrastructuur 2021-2024 (BIS). Culturele instellingen dienen een subsidieaanvraag in bij het ministerie van OCW. De Raad voor Cultuur heeft op 4 juni 2020 zijn advies over de BIS aangeboden aan minister Van Engelshoven (OCW). Op Prinsjesdag (15 september 2020) maakt de minister bekend welke instellingen deel gaan uitmaken van de nieuwe BIS.

Regeling Regionale musea

In het rapport 'Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur' adviseert de Raad voor Cultuur ruimte te maken in de culturele basisinfrastructuur voor regionale musea. Het ministerie neemt dat advies over en investeert in totaal € 12.000.000 in deze categorie. Er is subsidie beschikbaar voor maximaal 12 regionale musea; één per provincie. Elk museum ontvangt niet meer dan € 250.000 subsidie per jaar in de periode 2021-2024.

Om in aanmerking te komen voor deze subsidie moet de instelling aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet het museum een gemeentelijke of provinciale collectie van cultureel erfgoed beheren, die van nationaal of internationaal belang is. Daarnaast moet de subsidieaanvraag gericht zijn op publieksactiviteiten. Als laatste voorwaarde moeten Gedeputeerde Staten van de desbetreffende provincie de aanvraag ondersteunen door middel van een voordracht. Alleen dan kan een instelling bij OCW een subsidie onder deze regeling aanvragen.

Voordracht van het museum door GS

In het coalitieakkoord is de ambitie benoemd te komen tot een museale voorziening in Flevoland. In de eerste tranche van het meerjarenprogramma FVA is hier onderzoek naar gedaan en een kwartiermaker aangesteld. Het nieuwe landelijke cultuurstelsel biedt een unieke kans om betrokkenheid van het rijk te verkrijgen en het nieuwe museum in Almere een grote stap te laten maken. Opname in de BIS geeft het nieuwe museum meteen erkenning in de landelijke culturele sector en dit helpt bij het verkrijgen van externe financiering en bij het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere musea (bijv. voor het verkrijgen van bruiklenen). Deze kans dient zich eens in de vier jaar aan en daarom heeft het

Registratienummer

2624731

Datum

18 juni 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2624731

Kunstmuseum Flevoland deze kans nu gegrepen. Gedeputeerde Staten hebben Kunstmuseum Flevoland middels een voordracht brief voorgedragen.

Aanvraag Activiteitenprogramma Kunstmuseum Flevoland

In de aanvraag, door Kunstmuseum Flevoland, wordt ingegaan op de activiteiten die kunnen worden ondernomen in de periode 2021-2024, in mindere mate op de organisatie van het museum. Het activiteitenprogramma is schetsmatig weergegeven in de aanvraag, zodat de kwartiermaker de activiteiten nog kan verfijnen en afstemmen op de behoefte van de bewoners, bezoekers en volksvertegenwoordigers van Flevoland. Overheden kunnen geen aanvraag indienen, daarom is er een stichting Kunstmuseum Flevoland opgericht.

Uitslag Kunstmuseum Flevoland (ja, mits)

Het advies van de Raad voor Cultuur van 4 juni j.l. is positief. De raad vindt "het beoogde museum een waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod in het Nederlandse museumbestel". Het museum heeft tot 1 juni 2021 de tijd om de aanvraag op een aantal punten te concretiseren en aan te vullen. Over een paar feitelijke onjuistheden in het advies van de Raad voor Cultuur vindt nog correspondentie plaats. Dit gaat onder meer over de ontwikkeling van een nieuw landschapskunstwerk en de aanstelling van een artistiek team. Dit laatste is genoemd als ambitie en is, anders dan het advies suggereert, nog niet gerealiseerd. Het eventuele nieuwe landschapskunstwerk komt voort uit een ambitie van de gemeente Almere en is geen initiatief van de provincie Flevoland, noch van het museum. Wel neemt de kwartiermaker op termijn zitting in de adviescommissie die de totstandkoming van een nieuw landschapskunstwerk in Almere zal begeleiden.

Relatie tot cultuurnota

De aanvraag voor de BIS van Kunstmuseum Flevoland is in lijn met de Cultuurnota 'Flevoland: Ruimte voor Cultuur' die momenteel ter besluitvorming bij u ligt. Binnen de nieuwe cultuurnota blijft landschapskunst één van de pijlers.

Relatie tot meerjarenprogramma FVA 2021-2025

U stelt de beleidskaders vast voor de invulling van sleutelprojecten onder het Fonds Verstedelijking Almere (FVA). Binnen het besluitvormingsproces van het FVA zijn hiervoor momenten afgesproken. Ditzelfde proces vindt plaats in de Gemeenteraad van Almere.

De subsidie die door Ministerie van OCW wordt verleend, is bedoeld voor het activiteitenprogramma van het museum in oprichting en richt zich niet op de exploitatie en organisatie van het museum. Het geeft het museum de mogelijkheid om alvast aan aantal publieksactiviteiten op te starten, zonder dat er al een museumgebouw is. Na de zomer kunt u een beeldvormende ronde tegemoet zien waarin de kwartiermaker middels een plan van aanpak het proces van het museum in oprichting verder zal toelichten. In dit plan van aanpak zal zij aangeven hoe en wanneer we komen tot een businesscase van het museum, zowel inhoudelijk als organisatorisch en financieel en wat hiervoor nodig is.

Inzage onder oplegging van geheimhouding

Op grond van artikel 167 Provinciewet dienen wij desgevraagd aan (leden van) Provinciale Staten alle gevraagde inlichtingen te verstrekken, tenzij het verstrekken daarvan in strijd is met het openbaar belang. Op grond van artikel 25 tweede lid Provinciewet kunnen wij daarbij geheimhouding opleggen. Wij hebben besloten om in dit geval geheimhouding op te leggen op grond van artikel 10, eerste lid, sub c (vertrouwelijke bedrijfsgegevens), en artikel 10, tweede lid sub g (onevenredige benadeling) van de Wet Openbaarheid van Bestuur.

In praktische zin kunt u de stukken op woensdagen inzien op het provinciehuis. U kunt daarvoor een afspraak maken met de griffie via de email: griffie@flevoland.nl of telefonisch via 0320-265705. Uit de status geheimhouding vloeit voort dat u de stukken niet mag kopiëren of meenemen.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

2624731

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Advies Kunstmuseum Flevoland (Raad voor Cultuur)	2625956	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Activiteitenplan Museum Flevoland	2608225	nee
Activiteitenplan Bijlage Begroting	2608220	nee
Activiteitenplan Bijlage Code	2608222	nee

Kunstmuseum Flevoland

Geadviseerd subsidiebedrag: € 250.000

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Stichting Kunstmuseum Flevoland (hierna: Kunstmuseum Flevoland) initieert een museum in oprichting, dat zich zal vestigen in Almere. Kunstmuseum Flevoland is de werktitel van een museum dat nog in ontwikkeling is. Uitgangspunt voor het nieuwe museum is de collectie landschapskunst die verspreid staat over de provincie Flevoland. Deze buitenervaring wil het museum uitbreiden naar een binnenervaring. De instelling wil een plek worden voor driedimensionale objectkunst van groot formaat, waar in bestaande musea vaak geen plek voor is, en voor mediakunst. Over vijf jaar beoogt zij bereikt te hebben dat Flevoland bekend staat als dé plek voor grootse actuele landschapskunst en multimediale kunst.

Subsidieadvies

Kunstmuseum Flevoland vraagt subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een gemeentelijke of provinciale collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente Almere subsidie verstrekt. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland, waar de instelling haar standplaats heeft. Kunstmuseum Flevoland voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Kunstmuseum Flevoland een subsidiebedrag te verlenen van € 250.000, mits zij:

- haar activiteiten voor 2021 – 2022 concreet uitwerkt, gekoppeld aan het educatieve programma en een doelgroepenanalyse, en in grote lijnen toelicht welke activiteiten zij wil organiseren in de jaren 2023 en 2024.
- een aangepaste begroting opstelt die in lijn is met het activiteitenplan en een toelichting geeft op de begroting.
- de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie uitwerkt en actiepunten voor de komende jaren formuleert.

De aanvraag van Kunstmuseum Flevoland vindt de raad verrassend en vernieuwend. De plannen spreken tot de verbeelding. Met name de beoogde

focus op kunst van groot formaat vormt een goede aanvulling op het bestaande museale aanbod, en is passend in de provincie Flevoland. Het is positief dat de instelling actief verbinding zoekt met de regio en de aanwezige collectie kunst in de publieke ruimte als uitgangspunt neemt. De activiteiten voor de komende periode zijn echter nog niet concreet genoeg uitgewerkt, en zullen de komende maanden door de kwartiermaker en een artistiek team moeten worden ingevuld.

Omdat de instelling in de begroting niet toelicht waaraan zij de rijksbijdrage van 250.000 euro per jaar wil besteden en omdat de begroting niet vergeleken kan worden met realisatiecijfers, is de bedrijfsvoering lastig te beoordelen. Datzelfde geldt voor een oordeel over de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie tot dusver. Hoewel het museum nog in ontwikkeling is, mist de raad wat dat betreft concrete actiepunten voor de komende periode.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad oordeelt positief over de aanvraag van Kunstmuseum Flevoland. Er is nog geen museumgebouw en er worden nog geen activiteiten georganiseerd, maar de plannen spreken tot de verbeelding. De raad vindt het beoogde museum een waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod in het Nederlandse museumbestel. Het profiel van het museum is toegesneden op de lokale context en heeft een landelijke aantrekkingskracht. De afgelopen jaren stonden voor de instelling in het teken van onderzoeken en verkennen: er is een stichting opgericht en een kwartiermaker aangesteld. De komende periode wil zij opdrachten verlenen voor kunstwerken die bestemd zijn voor in het eigen gebouw. Daarnaast wil zij met tijdelijke projecten en tentoonstellingen in de openbare ruimte en in gebouwen van samenwerkingspartners, en op termijn in het eigen museum, de collectie verrijken en levend houden.

De collectie landschapskunst in de provincie Flevoland vormt een belangrijk fundament voor het nieuwe museum. Deze collectie is uniek in Nederland en bestaat uit negen kunstwerken. Uitbreiding naar tien is de komende beleidsperiode de ambitie. De periode van 2021 – 2022 dient als opbouw- en testfase: in deze jaren vergroot het museum de aandacht voor de collectie landschapskunst, het ontwikkelt en toetst activiteiten gericht op grootse, multimediale kunstvormen, en laat een gebouw ontwerpen. De eerste ontwerpen toont het museum op de Floriade in 2022. De instelling verkent hoe de database Collectie Nederland kan worden ingezet, en samen met Land Art Flevoland organiseert zij elk seizoen een tour langs de collectie landschapskunstwerken. Met de BIS-subsidie kan het museum maandelijks tourweekenden aanbieden.

De raad is zeer te spreken over het initiatief van Kunstmuseum Flevoland om ruimte te bieden aan grote kunstwerken waarvoor in veel musea geen plek is. Het is goed dat naast de kwartiermaker een inhoudelijk en artistiek team is aangesteld, dat het museale concept en het tentoonstellingsbeleid vormgeeft. De instelling heeft nog niet alle beoogde activiteiten concreet kunnen invullen; dat is een belangrijke taak voor de kwartiermaker die op 1 maart 2020 is begonnen (nadat het activiteitenplan was opgesteld). De instelling heeft nog geen plannen geformuleerd voor de jaren 2023 en 2024; in 2023 evalueert zij de activiteiten uit 2021 en 2022, waaruit een beeld ontstaat van de boogde koers van het museum.

Vernieuwing

Kunstmuseum Flevoland is een nieuwe museale voorziening. Er bestaat in Nederland nog geen vergelijkbare voorziening die zich concentreert op land art, en specifiek op grote kunstwerken. Het is positief dat het museale aanbod hiermee wordt verbreed en vernieuwd. De instelling wil werken tonen die de grenzen van disciplines overstijgen en verschillende media combineren: installaties, sculptuur, architectuur, licht, geluid, muziek, video, theater, performance en zelfs videogames. Zij wil zelf nieuwe opdrachten verstrekken aan nieuwe makers.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Bij de inrichting van de organisatie en het aantrekken van vast personeel volgt Kunstmuseum Flevoland de Museum cao. De instelling wil zich ook verbinden aan de richtlijn voor kunstenaarshonoraria.

De bedrijfsvoering van de instelling is lastig te beoordelen, aangezien de begroting niet kan worden vergeleken met realisatiecijfers. Opvallend is dat de aanvraag alleen fte's beschrijft voor de kwartiermaker, niet voor personeel voor activiteiten en beheer. Wel is een relatief groot deel gereserveerd voor het artistieke team. Het museum gaat uit van betalende bezoekers, maar er zijn geen publieksinkomsten begroot. Ook ontbreken de cijfers voor de beheerslasten en wordt niet ingegaan op risico's en strategieën bij tegenvallers.

In de meerjarenbegroting 2021 – 2025 van het Fonds Verstedelijking Almere is een aanvraag voor Kunstmuseum Flevoland opgenomen voor 13 miljoen euro. Besluitvorming hierover wordt verwacht rond de zomer van 2020.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Met de BIS-subsidie wil Kunstmuseum Flevoland onder andere een educatief programma ontwikkelen voor primair en voortgezet onderwijs en

een publieksprogramma voor onderwijs, (jong)volwassen bezoekers en gezinnen. Kinderen in Flevoland kunnen via de leerlijnen cultuuronderwijs ‘De Culturele Haven’ en ‘Kunst is Dichterbij dan je denkt’ les krijgen over landschapskunst en een bezoek brengen aan de kunstwerken. In de periode 2021 – 2024 worden deze leerlijnen geactualiseerd met tentoonstellingen die de instelling organiseert.

De publieksprogramma's ontwikkelt de instelling in cocreatie en bij het ontwikkelen van nieuwe kunst betreft zij de bewoners van de provincie Flevoland. Elk landschapskunstwerk heeft een ambassadeur, die het belang en de waarde van het kunstwerk uitdraagt binnen de eigen gemeenschap. De instelling breidt het team van ambassadeurs uit met kind-ambassadeurs. De raad heeft waardering voor de belangrijke rol die het museum toekent aan het publiek bij de creatie en ontsluiting van de collectie.

Bij de beschrijving van de doelgroepen van de instelling – inwoners van Almere en Flevoland, het in kunst en cultuur geïnteresseerde publiek, bezoekers aan Flevoland en (inter)nationale kunstprofessionals – ontbreekt een visie op manieren om het publiek te bereiken en de doelstellingen daarbij (bijvoorbeeld in bezoekersaantallen).

Geografische spreiding

Kunstmuseum Flevoland lijkt goed inzicht te hebben in de behoeften en samenstelling van de inwoners van Almere en de regio. De instelling voerde in de verkennende fase gesprekken met landelijke en internationale experts, met bewoners, overheden en culturele ondernemers en andere instellingen. Er is een analyse gemaakt van de demografische opbouw, de interesses en het cultuurgedrag van de inwoners van Almere. Een uitkomst was dat landschapskunst en multimediale kunst breed gedragen worden onder de inwoners. De instelling wil dat het museum van alle Flevolandse wordt. De raad vindt het positief dat het museum actief verbinding zoekt met de regio.

De collectie landschapskunst is verspreid over de provincie. De instelling geeft aan dat het de uitdaging is de kunst toegankelijker en bereikbaarder te maken. Wat betreft de bereikbaarheid zegt zij te profiteren van de positie van de Metropoolregio Amsterdam, waar het museum ook onderdeel van is. De toegankelijkheid wordt vergroot met behulp van de activiteiten die het museum gaat programmeren.

Op internationaal niveau hoopt het museum dat er uitwisseling van tentoonstellingen en collecties plaatsvindt met musea zoals Dia:Beacon in New York, Tate Modern in Londen en Palais de Tokyo in Parijs.

Toepassing Fair Practice Code

Kunstmuseum Flevoland geeft slechts een summiere toelichting op de wijze waarop de Fair Practice Code wordt geïntegreerd in de organisatie. Zij geeft aan dat de kwartiermaker de codes bij de plannen en programmering zal betrekken. De raad mist concrete actiepunten waaraan de instelling de komende periode wil werken.

Het museum vindt een eerlijke beloning voor werknemers en kunstenaars vanzelfsprekend (zie 'Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering'). In de aanvraag wordt niet expliciet beschreven welke rol de instelling speelt in de sociale dialoog over eerlijke beloning. De raad ziet graag dat deze rol uitgewerkt wordt.

Toepassing Governance Code Cultuur

Kunstmuseum Flevoland geeft slechts een summiere toelichting op de wijze waarop de Governance Code Cultuur wordt geïntegreerd in de organisatie. Stichting Kunstmuseum Flevoland is recent opgericht en is zich nog aan het vormgeven. De kwartiermaker stelt de komende periode een businessplan op voor het museum en stelt een raad van toezicht samen. De raad mist concrete actiepunten waaraan de instelling de komende periode wil werken.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Kunstmuseum Flevoland geeft een beknopte toelichting op de wijze waarop de Code Diversiteit en Inclusie wordt geïntegreerd in de organisatie. De instelling geeft aan dat de kwartiermaker de code bij de plannen en programmering zal betrekken. Zij geeft een toelichting op de beoogde diversiteit op het gebied van programma, publiek, personeel en partners. In de organisatie wil zij een afspiegeling zijn van de maatschappij. Samenwerking zoekt het museum ook op het gebied van zorg, onderwijs, landschaps- en natuurbeheer. Jaarlijks gaat het museum de voortgang in diversiteit binnen de vier p's evalueren. De raad mist concrete actiepunten waaraan de instelling de komende periode wil werken.